

Formularz Oceny Ryzyka Przemocy wobec osób starszych

Imię i nazwisko pacjenta(ka)

Jeżeli przypuszczasz, że pacjent(ka) doznaje przemocy ze strony rodziny, bliskich lub opiekunów, ten formularz pomoże Ci ocenić prawdopodobieństwo jej występowania. Zadbaj o właściwe warunki rozmowy, zapewnij poczucie bezpieczeństwa, intymność i poufność (np. brak osób trzecich). Posługując się poniższym formularzem, staraj się przeprowadzić swobodną rozmowę z pacjentem(ka). Wypełnij formularz zaznaczając jedną odpowiedź przy każdym pytaniu znakiem „X”.

UWAGA: WSZYSTKIE PONIŻSZE PYTANIA DOTYCZĄ OKRESU OSTATNICH 12 MIESIĘCY

	TAK	NIE	NIE WIEM lub brak odpowiedzi
1. Czy ktoś podejmował za Pana(nią) lub wymuszał na Panu(ni) decyzje w ważnych sprawach życiowych (np. miejsca zamieszkania, dysponowania pieniędzmi)?	☐	☐	☐
2. Czy ktoś zabraniał lub utrudniał Panu(i) kontakty z innymi ludźmi lub wychodzenie z domu?	☐	☐	☐
3. Czy ktoś ograniczał Panu(i) swobodne poruszanie się po domu/mieszkaniu?	☐	☐	☐
4. Czy ktoś wmawiał Panu(i), że jest Pan(i) chory, chociaż tak nie było?	☐	☐	☐
5. Czy ktoś zabierał Pana(i) pieniądze lub rzeczy bez pozwolenia?	☐	☐	☐
6. Czy ktoś próbował zmusić Pana(nią) do podpisania dokumentów wbrew Pana(i) woli?	☐	☐	☐
7. Czy ktoś wyzywał Pana(nią), poniżał lub w inny sposób sprawił, że poczuł(a) się Pan(i) źle?	☐	☐	☐
8. Czy ktoś Panu(i) groził lub czy jest ktoś, kogo się Pan(i) boi?	☐	☐	☐
9. Czy ktoś uderzył Pana(nią), popychał lub skrzywdził fizycznie w inny sposób?	☐	☐	☐
NA PODSTAWIE OBSERWACJI LEKARZA:			
10. Czy pacjent(ka) ma widoczne ślady przemocy fizycznej?	☐	☐	☐
11. Czy pacjent(ka) może doświadczać przemocy?	☐	☐	☐

Proszę uzyskać odpowiedź na poniższe pytania na podstawie rozmowy z pacjentem(ką) lub własnej oceny/wiedzy

TAK	CZĘŚCIOWO TAK CZĘŚCIOWO NIE	NIE
-----	--------------------------------------	-----

Czy pacjent(ka) jest osobą samodzielną w wykonywaniu **podstawowych czynności życia codziennego** (np. kąpiel, ubieranie się, korzystanie z toalety)?

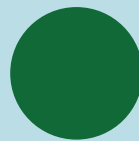
Czy pacjent(ka) jest osobą samodzielną w wykonywaniu **złożonych czynności życia codziennego** (np. robienie zakupów, załatwianie spraw finansowych, przygotowywanie posiłków)?

Uwagi lekarza:

PROCEDURA POSTĘPOWANIA

ZIELONA PROCEDURA

Jest wdrażana, jeśli udzielono wyłącznie odpowiedzi NIE na pytania nr 1-11

ŻÓŁTA PROCEDURA

Jest wdrażana, jeśli udzielono jednej lub dwóch odpowiedzi TAK na pytania nr 1-6 i/lub jeśli udzielono odpowiedzi TAK na pytanie nr 11

CZERWONA PROCEDURA

Jest wdrażana, jeśli udzielono trzech lub więcej odpowiedzi TAK na pytania nr 1-6 i/lub jeśli udzielono co najmniej jednej odpowiedzi TAK na pytania nr 7-10

POWTÓRZENIE BADANIA W OKRESIE NAJBLIŻSZYCH KILKU TYGODNI

Jeśli udzielono co najmniej jednej odpowiedzi **NIE WIEM** lub **BRAK ODPOWIEDZI** na pytania nr 1-11.

Odpowiedź na pytanie, czy pacjent jest osobą samodzielną czy niesamodzielną jest ważna w przypadku ŻÓŁTEJ PROCEDURY.

Jeśli formularz wskazuje jednocześnie na konieczność wdrożenia dwóch procedur: ŻÓŁTEJ I CZERWONEJ, należy uruchomić PROCEDURĘ CZERWONĄ.

Jeśli formularz wskazuje jednocześnie na konieczność powtórzenia badania oraz wdrożenia ŻÓŁTEJ LUB CZERWONEJ PROCEDURY, należy uruchomić odpowiednią procedurę.

Procedura postępowania do Formularza Oceny Ryzyka Przemocy wobec osób starszych:

Cel: formularz służy rozpoznawaniu przez lekarza przypadków przemocy wobec osób starszych

W jakich okolicznościach stosujemy narzędzie? Formularz stosujemy do diagnozowania pacjentów, względem których istnieje podejrzenie, że mogą doznawać przemocy (na podstawie rozmowy, wyglądu i/lub zachowania pacjenta i/lub osób trzecich, np. członków rodziny). Wskazaniami do przeprowadzenia badania mogą być np.: niepokojący sposób zachowania pacjenta (np. osoba wyklętna, nieutrzymująca kontaktu wzrokowego, ubrana nieadekwatnie do sytuacji i pory roku) lub ślady, które mogą świadczyć o doznawaniu przemocy fizycznej (np. zauważalne siniaki, zasinienia, zadrapania, inne obrażenia ciała).

FORMULARZ MOŻE BYĆ STOSOWANY ZARÓWNO W PLACÓWKACH PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ, JAK I W PLACÓWKACH LECZNICTWA ZAMKNIĘTEGO.

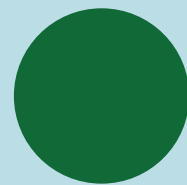
Dla kogo przeznaczony jest formularz? Narzędzie jest przeznaczone dla pacjentów posiadających prawidłowe funkcje poznawcze (rozumiejących znaczenie słów i zadawanych pytań). Formularz można zastosować dla osoby, u której stwierdza się łagodne zaburzenia poznawcze (MCI). Narzędzie nie jest przeznaczone dla osób z otępieniem. Przed zastosowaniem formularza zaleca się zbadanie pacjenta testem MMSE (narzędzie przesiewowe do oceny otępień). Jeśli nie ma takiej możliwości, lekarz dokonuje oceny na podstawie własnej obserwacji i rozmowy z pacjentem.

SPOSÓB WYPEŁNIENIA FORMULARZA I WARUNKI PROWADZENIA ROZMOWY:

- Udział w badaniu jest dobrowolny i nie wymaga uzyskania pisemnej zgody pacjenta.
- Wypełnianie formularza powinno odbywać się w okolicznościach zbliżonych do nieformalnych. Zaleca się przeprowadzenie „zwyczajnej”, naturalnej rozmowy oraz zapewnienie warunków, gwarantujących pacjentowi poczucie bezpieczeństwa, poufności i intymności.
- Badanie z zastosowaniem formularza należy potraktować jako element diagnozowania stanu zdrowia pacjenta. Lekarz może rozpocząć rozmowę następująco:
Niepokoï mnie kilka rzeczy w Pana(i) sytuacji, więc chciał(a)bym zadać kilka pytań...
- Wszystkie odpowiedzi na pytania zamieszczone w formularzu obejmują wyłącznie okres ostatnich 12 miesięcy (licząc od daty realizacji pomiaru).
- Formularz powinien zostać wypełniony na podstawie rozmowy z pacjentem. Kluczowe jest uzyskanie odpowiedzi na pytania zamieszczone w formularzu.

ZIELONA PROCEDURA

Jest wdrażana, jeśli udzielono wyłącznie odpowiedzi NIE na pytania nr 1-11. Oznacza to, że sytuacja danego pacjenta wzbudziła niepokój lekarza, ale zastosowanie narzędzia nie potwierdziło tych obaw.

- Należy udzielić pacjentowi wyjaśnienia oraz krótko podsumować formularz.
- W uzasadnionych przypadkach zaleca się dalsze monitorowanie sytuacji danego pacjenta, ponieważ jednorazowy, ujemny wynik nie zawsze jest wystarczającym powodem, aby wykluczyć, że dany pacjent doznaje przemocy.
- W zależności od decyzji lekarza (po zadbanie o właściwe warunki rozmowy oraz o nawiązanie prawidłowej relacji z pacjentem) możliwe jest ponowne wypełnienie formularza po kilku tygodniach. Lekarz może zadać niektóre pytania nieco innymi słowami lub poprosić innego lekarza o ponowne wypełnienie formularza.

ŻÓŁTA PROCEDURA

Jest wdrażana, jeśli udzielono jednej lub dwóch odpowiedzi TAK na pytania nr 1-6 i/lub jeśli udzielono odpowiedzi TAK na pytanie nr 11. Oznacza to, że istnieje ryzyko, że dana osoba może doświadczać przemocy.

- Należy omówić wynik badania z pacjentem i dopytać o udzielone odpowiedzi TAK.
- Lekarz powinien przekazać materiały informacyjne na temat przemocy wobec osób starszych i zmotywować pacjenta do skorzystania z pomocy (szczegóły w materiałach informacyjnych).
- W przypadku pacjentów niesamodzielnych lekarz powinien zgłosić podejrzenie występowania przemocy do właściwego terytorialnie ośrodka pomocy społecznej lub pracownika socjalnego (jeśli taka osoba jest zatrudniona w danej placówce medycznej).
- Informacja na temat wyniku badania oraz działań podjętych przez lekarza powinna zostać odnotowana w dokumentacji medycznej pacjenta.

CZERWONA PROCEDURA

Jest wdrażana, jeśli udzielono trzech lub więcej odpowiedzi TAK na pytania 1-6 i/lub jeśli udzielono co najmniej jednej odpowiedzi TAK na pytania nr 7-10. Oznacza to sytuację, w której może być zagrożone życie lub zdrowie pacjenta.

- Należy omówić wynik badania z pacjentem i dopytać o udzielone odpowiedzi TAK.
- Lekarz powinien dopytać, czy przemoc nadal występuje, czy też udzielone odpowiedzi dotyczą stanu już nieaktualnego. Warto uzyskać informację, czy pacjent(ka) podjęła jakiegokolwiek działania w związku z doznawaniem przemocy.
- Ponieważ zagrożone może być życie lub zdrowie pacjenta, nie jest konieczna jego/jej zgoda na podjęcie działań przez lekarza.
- Lekarz powinien złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do właściwej terytorialnie jednostki prokuratury.
- Lekarz powinien wypełnić Niebieską Kartę i przekazać ją odpowiedniej osobie w danej placówce medycznej.
- Lekarz powinien przekazać materiały informacyjne na temat przemocy wobec osób starszych i zmotywować pacjenta do skorzystania z pomocy (szczegóły w materiałach informacyjnych dla pacjenta).

Więcej informacji na temat możliwych sposobów postępowania, w zależności od uzyskanego wyniku badania, znajdziesz na stronie internetowej: <https://www.projektstarsi.pl/>